

Föräldraskapsstöd till familjer med migrationserfarenheter

Fatumo Osman

Lektor och docent i omvårdnad vid Högskolan Dalarna

Associerad forskare vid Uppsala universitet

1

Är inte föräldraskapet universellt?

Behöver det implementeras på annorlunda sätt när det gäller familjer som har migrerat till Sverige?

2

Migration – i vilket sammanhang?

Frivillig migration
(pull faktor)

Ofrivillig migration
(push faktor)

3

Ofrivillig migration

Premigration

Migration

Postmigration

4

Föräldraskap är en socialkonstruktion

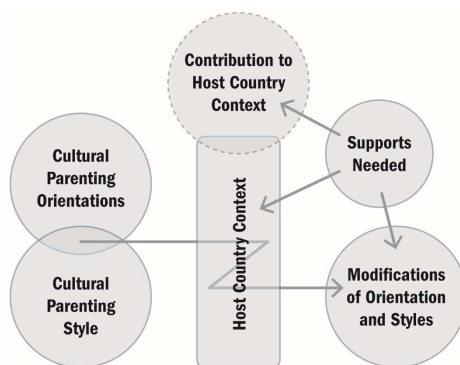

Figure 1. Ochoka & Janzen, (2008). Orienting Framework for Understanding Immigrant Parenting

10/02/2022

5

5

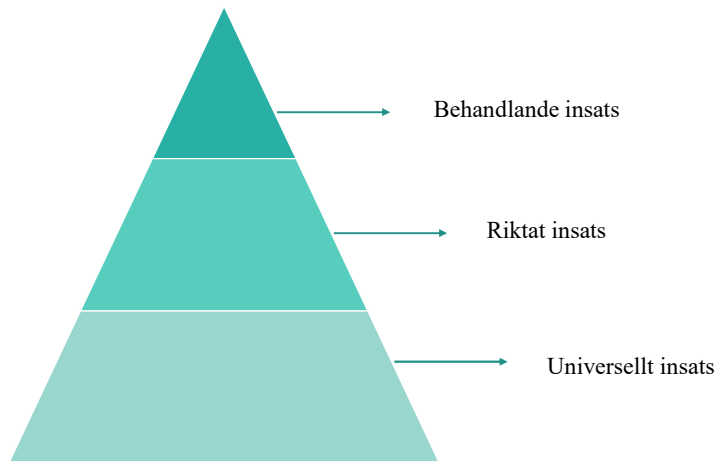
Migration och dess påverkan i föräldraskapet

- Trauma och svåra händelser under premigrationen påverkar den psykiska hälsa
- Psykiska ohälsa påverkar föräldraskapet och barnens psykiska hälsa
- Känslan av att ha förlorat sin identitet som förälder
- Saknad av sociala nätverket och storfamiljen
- Dubbelbörda för mödrar
- Rollförändringar och maktkonflikter mellan föräldrar och barn - rättigheter och skyldigheter
- Upplevelse av diskriminering bland föräldrar kan leda till hopplöshet
- Upplevelse av diskriminering bland barn är associerat med psykisk ohälsa
- Brist på tillit mellan socialtjänsten och föräldrar

(Osman et al. 2016, Perez-Aronsson et al. 2019, Baghdasaryan et al. 2021, Osman et al. 2021)

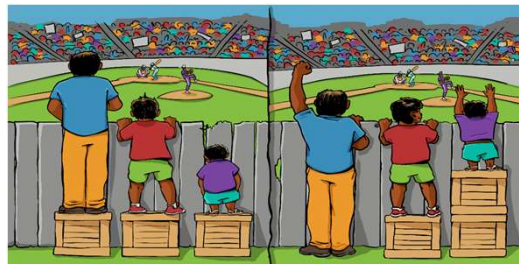
6

Föräldraskapsstödsinsatser

7

"One size does not fit all"

www.interactioninstitute.org and
www.madewithangus.com

10/02/2022

Name Surname

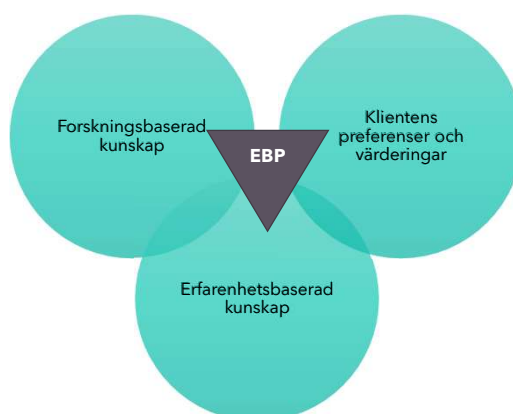
8

8

Vad behöver implementeras?

9

Implementering av evidensbaserad program

10

Klientens preferenser och värderingar

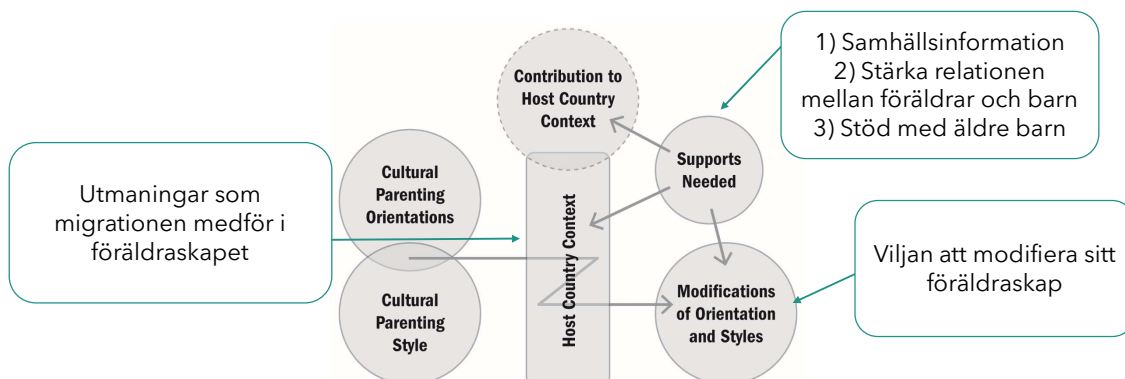

Figure 1. Ochocka & Janzen, (2008). Orienting Framework for Understanding Immigrant Parenting

10/02/2022

11

11

Forskningsbaserad och erfarenhetsbaserad kunskap

- Svårigheter att nå utlandsfödda föräldrar (Griner et al., 2006; Baker et al. 2011)
 - Brist på information gällande riktad intervention till föräldrar med migrationserfarenheter
 - Ej tillit till socialarbetare eller/och hälso- och sjukvårdspersonal
 - Låg socialt status och upplevd diskriminering
 - Föräldrastress, praktiska svårigheter, språkbarriär
 - Brist på kultur sensitivitet i föräldrastödsprogrammen

12

Klientens preferenser och värderingar

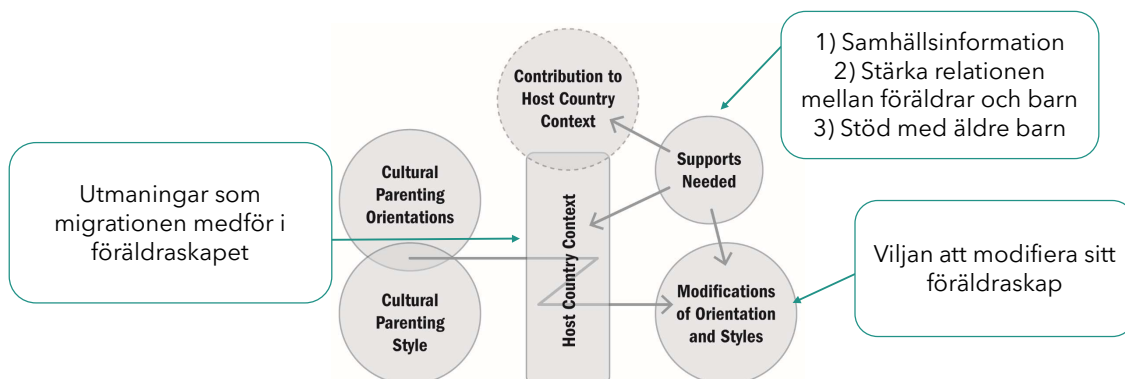

Figure 1. Ochocka & Janzen, (2008). Orienting Framework for Understanding Immigrant Parenting

10/02/2022

13

13

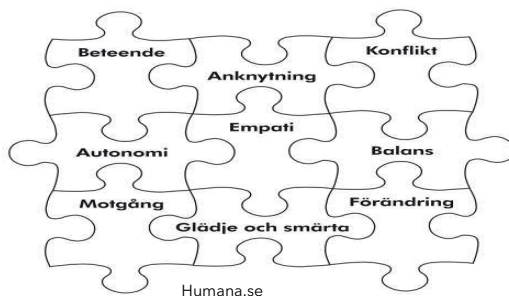
Samhällsinformation

Tema	Utbildningsmål
Föräldrastilar - demokratisk respektive auktoritärt föräldraskap	- Ökad medvetenhet om sin egen föräldrastil - Ökad kunskap och förståelse för personligt-, ekonomiskt- och socialt föräldraansvar - Ökad förståelse för samspelet mellan barn och föräldrar
Barnkonventionen	- Ökad kunskap om barnkonventionen - Att reflektera kring hur föräldern efterlever barnens rättigheter - Reflektera kring betydelsen av att ha ett barnperspektiv
Socialtjänstens arbete för barn och unga	- Ökad kunskap och förståelse för socialtjänsten som organisation och deras arbete för barn och ungdomar - Ökad kunskap kring lagar som styr Socialtjänstens arbete - Ökad kunskap om de olika processerna som utredningssystemet innebär - Ökat förtroende för socialtjänsten - Kunskap om hur man kan söka hjälp och stöd från socialtjänsten

14

Connect föräldrastödsprogram

- Connect© föräldrastöds program

15

Föräldraskapsstöd till familjer som migrerat till Sverige

- Ladnaan programme (Samhällsinformation + Connect program)
- Borlänge, Vingåker och Växjö (Socialtjänsten, integrationsenheten)
- Sex olika språk (Arabiska, Dari, Kurmanji, Somaliska, Sorani, Tigrinja)
- Ca 400-500 som har deltagit

16

Implementeringsstrategier

- Programmet kallades Ladnaan (Känsla av hälsa och sammanhang)
- Föräldrar empowerment
- Föräldrakurs
- Interventionen på föräldrarnas modersmål
- Gruppledare som talar föräldrarnas modersmål

2022-02-10

17

17

Implementeringsstrategier

- Utbildning i föräldrastödsprogrammet Connect
- Gruppledarna levererade samhällsinformationen
- I Connect programmet modifierades
 - Rollspelen
 - Exempel och reflektionsövningar
 - Användning av ordspråk, metaforer mm.

2022-02-10

18

18

Implementeringsstrategier – första omgången

- Strategier om att rekrytera och behålla föräldrar i interventionen
 - Rekrytering via föreningar och nyckelpersoner
 - SFI
 - Broschyr på somaliska/annat språk
 - Intyg efter avslutat föräldrakurs
 - Ha träffarna nära bostadsområden
 - Erbjud barnvakt
 - Läsa brev från myndigheten
 - Påminnelse via sms

2022-02-10

19

19

Effekten på föräldraskapsstöd (Ladnaan)

- Ladnaan programmet - minskad i emotionell och beteende problem vid 2-månaders
- Barn i interventionsgruppen har minskat i beteende problem jämfört med barn i kontroll gruppen
- Minskade i
 - Aggressionsproblem - 95% CI, 1.06 till 3.07; effektstorlek, $d=0.76$
 - Sociala problem - 95% CI, 0.64 till 1.70; effektstorlek, $d=0.83$
 - Uppmärksamhets problem - 95% CI, 0.45 till 1.62; effektstorlek, $d=0.54$
 - externalising problem - 95% CI, 0.96 till 3.53; effektstorlek, $d=0.60$
- Ingen signifikans skillnad i internalising problemen
- Effektstorlek - medium till stor

Osman, F., Flacking, R., Schön U-K. & Klingberg Allvin M. (2017). A Support Program for Somali-born Parents on Children's Behavioral Problems. *Pediatrics*, 139:3. doi:10.1542/peds.20162764

20

Effekten på föräldrarnas hälsa och föräldrakompetens

- Föräldrarna som har fått föräldrastödet har:
 - Förbättrad psykiska hälsan 95% CI 2.01 till 5.18, $p < 0.001$. Effektstorlek, $d = 0.85$
 - Ökad tillit i föräldraskapet 95% CI -8.15 till -5.28, $p < 0.001$. Effektstorlek, $d = 1.81$
 - Ökad tillfredsställelse i föräldraskapet 95% CI -6.27 till -2.69, $p < 0.001$. Effektstorlek, $d = 0.98$
- Effektstorlek - stor

Osman, F., Salari, R., Klingberg Allvin M., Schön U-K. & Flacking, R. (2017). Effects of a culturally tailored parenting support programme in Somali-born parents' mental health and sense of competence in parenting - a randomised controlled trial. *BMJ Open*, 7(12). doi: 10.1136/bmjopen-2017-017600.

21

Tre-årsuppföljning (Interventionsgruppen)

- Fortsatt minskning i emotionella och beteende problem
 - Internalising problem - 95% CI, 4.43 to 6.24
 - Externalising problem - 95% CI, 2.48 to 5.83
 - Total problem score - 95% CI, 11.49 to 18.00
- Fortsatt förbättring av föräldrarnas kompetens i föräldraskapet samt i hälsa

Osman, F., et al., *Impact of a culturally tailored parenting programme on the mental health of Somali parents and children living in Sweden: a longitudinal cohort study*. *BMJ Open*, 2021. 11(8): p. e045067.

22

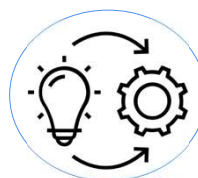
Lyckad och hållbar implementering

Ägandeskap och
ledarskap

Engagemang och
samarbete

Forskning och
beprövad erfarenhet

Osman, F.U-K. Schön, Salari, R. *Using normalisation process theory to identify factors supporting sustainability of a culturally tailored parenting program* manuscript skickats till Journal of Child and Family studies, 2021.

23

Vad behöver utvecklas? - framåtblick

- **Tidig stöd till föräldrar** från olika arenor - vi testar SFI
- Fortsatt stöd - hållbart stöd
- Implementering i storskalig
- Samverkan med andra aktörer
- **Webbstöd** - fungerar den för den här populationen?

24

Att ta hem

- Föräldrar vill sina barns bästa - en del föräldrar behöver stöd
- Ej generalisera att alla föräldrar som har migrerat har behov i föräldrskapet
- Bygga förtroendet
- Tydliga med sina kommunikationer varför insatsen erbjuds - frivillighet
- Samverkan mellan verksamheter - avdramatiserar socialtjänstens arbete
- Samverkan mellan verksamheter - tydlig ledarskap, tydliga roller, tydlig kommunikation
- Utrymme för personal som jobbar med insatsen

25

Det är **svårt** att vara förälder,
ännu svårare för föräldrar med erfarenhet av
ofrivillig migration!

26

Tack för er uppmärksamhet!
Frågor?

27

Kontaktuppgifter:
Fatumo Osman
fos@du.se

28

Referenser

- Osman F, Vixner L, Flacking R, et al Impact of a culturally tailored parenting programme on the mental health of Somali parents and children living in Sweden: a longitudinal cohort study *BMJ Open* 2021;11:e045067. doi: 10.1136/bmjopen-2020-045067
- **Osman**, F., Randell, E., Mohamed, A. & Sorbring, E. Dialectical processes in parent-child relationships among Somali families in Sweden. *Journal of Child and Family Studies* 2021. <https://doi.org/10.1007/s10826-021-01956-w>.
- Baghdasaryan, Z. Lampa, E. **Osman**, F. 'Let us understand each other and work together in the child's best interest' – Exploring the narratives of newly arrived refugee parents in Sweden. *International Journal of Intercultural Relations*, 2021, 81.
- Pérez-Aronsson, A., Warner, G., Sarkadi, A., & **Osman**, F. "I'm a Mother Who Always Tries to Give My Children Hope"—Refugee Women's Experiences of Their Children's Mental Health. *Frontiers in Psychiatry*, 2019; 10(789).
- **Osman**, F., Flacking, R., Klingberg-Allvin, M. & Schön, U-K. Qualitative study showed that a culturally tailored parenting programme improved the confidence and skills of Somali immigrants. *Acta Paediatrica*. 2019.
- **Osman**, F., Flacking, R., Schön U-K. & Klingberg Allvin M. A Support Program for Somali-born Parents on Children's Behavioral Problems. *Pediatrics*, 2017; 139:3. doi:10.1542/peds.20162764
- **Osman**, F., Salari, R., Klingberg Allvin M., Schön U-K. & Flacking, R. Effects of a culturally tailored parenting support programme in Somali-born parents' mental health and sense of competence in parenting – a randomised controlled trial. *BMJ Open*, 2017; 7(12). doi: 10.1136/bmjopen-2017-017600.
- Osman, F.S., Ulla-Karin, Salari, Raziye, *Using normalisation process theory to identify factors supporting sustainability of a culturally tailored parenting program* Submitted to Journal of Child and Family studies, 2021.